

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Čurdy a soudkyň JUDr. Gabriely Kučerové a JUDr. Yvony Svobodové ve věci

žalobkyně: **BEAS, a.s.**, IČO 15061205
se sídlem č. p. 89, 544 42 Choustníkovovo Hradiště
zastoupená advokátem JUDr. Ondřejem Moravcem, Ph.D.
se sídlem Malé náměstí 124, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Konečným
se sídlem Jugoslávská 481/12, 120 00 Praha 2

o ochranu pověsti právnické osoby, **k odvolání žalovaného** proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 5. 2019, č. j. 39 Cm 17/2018-132,

takto:

- I. **Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku II. mění tak, že žaloba o uložení povinnosti žalovanému do 30 dnů od právní moci rozsudku na své náklady zajistit v denících [redacted] a [redacted] zveřejnění omluvy v tam uvedeném znění se zamítá.**
- II. **Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení před soudy všech stupňů.**
- III. **Žalobkyně je povinna zaplatit České republice na účet soudu prvního stupně na náhradu nákladů řízení 89 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.**
- IV. **Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet soudu prvního stupně na náhradu nákladů řízení 89 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.**

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted]

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně shora označeným rozsudkem ve výroku I. zastavil řízení o nároku na uložení povinnosti žalovanému na své náklady zajistit zveřejnění omluvy ve znění: „V [redacted] roku 2015 jsem pro Českou tiskovou kancelář poskytl vyjádření, v němž jsem vyslovil pochybnosti o oprávněnosti poskytnutí dotace na výstavbu [redacted] v [redacted] společnosti BEAS, a.s. a o přítomnosti inovativních prvků v projektu.“, ve výroku II. uložil žalovanému povinnost do 30 dnů od právní moci rozsudku na své náklady zajistit v denících [redacted] a [redacted] zveřejnění omluvy v následujícím znění: „Dne [redacted] 2016 jsem vystoupil na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a označil poskytnutí dotace na výstavbu [redacted] v [redacted] společnosti BEAS za známou kauzu, kde je několik posudků na objednání. Toto moje vystoupení není pravdivé, neboť při prověřování poskytnutí dotace nebylo žádným orgánem zjištěno žádné porušení právních předpisů, a to ani společnost BEAS, a.s. ani poskytovatelem dotace. Za svoje výroky se společností BEAS, a.s. omlouvám.“ tak, aby omluva byla graficky zřetelně oddělena od redakčního obsahu a pokrývala nejméně jednu čtvrtinu tiskové strany formátu A3, ve výroku III. přiznal panu [redacted] bytem [redacted], [redacted] svědecké ve výši 178 Kč, ve výroku IV. rozhodl o nákladech řízení tak, že uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni k rukám jejího právního zástupce na jejich náhradu 39 026 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku a ve výroku V. rozhodl o nákladech státu tak, že uložil žalovanému zaplatit státu (správně České republice) na jejich náhradu 178 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Vyšel z tvrzení žalobkyně o tom, že žalovaný do její pověsti zasáhl tím, že jako poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se mezi lety 2015 a 2016 minimálně dvakrát prokazatelně veřejně nepravdivě vyjádřil k financování výstavby a zprovoznění nové [redacted] žalobkyně v [redacted] když nejprve v roce 2015 pro Českou tiskovou kancelář uvedl: „Ve východočeském kraji není vůbec žádná potřeba dělat nové [redacted] A že by byly nějaké inovativní prvky v projektu, za který inkasovali 75 milionů z evropských peněz, tak je to další případ, jak se v minulosti hospodařilo s evropskými dotacemi. Zarážející na tom je, že orgány činné v trestním řízení, jak státní zastupitelství, tak policie, v tom nic nenašla.“ Toto vyjádření bylo poté převzato webem [redacted] cz provozovaným společností [redacted], a.s. a částečně také týdeníkem [redacted] jež vydává společnost [redacted] Následně žalovaný dne [redacted] 2016 na schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky mimo jiné pronesl: „...jsem rád, že tato schůze je, protože já teď budu důsledně požadovat, aby byly v Královéhradeckém kraji zrevidovány a posouzeny případy, které jsou jednoznačné, a dokonce i Policie ČR jeden případ, to znamená digitalizace RTG pracovišť, dovedla až k soudu, ale bohužel nezávislý soud zatím jaksi rozhodl, že se nic nestalo. Takže já si dám s tím tu práci a velmi známé kauzy, jako je třeba [redacted] v [redacted] která se šetří několik let a kde je řada posudků na objednání, a já budu chtít, aby skutečně tyto případy byly důsledně prošetřeny. Já tedy požádám auditní orgán Ministerstva financí a dám to na vědomí Ministerstvu pro místní rozvoj, aby skutečně se jednou už udělal pořádek v evropských dotacích a aby nedošlo k nějakým podobným případům.“ Žalobkyně se cítí těmito výroky žalovaného dotčena na své pověsti, neboť je jimi navozován dojem, že neoprávněně čerpala dotaci, ve skutečnosti ale splnění podmínek čerpání dotace bylo předmětem opakovaných kontrol, při nichž nebylo zjištěno žádné protiprávní jednání, a to ani ze strany žalobkyně ani ze strany poskytovatele dotace. Není také pravdou, že by v souvislosti s poskytnutím dotace byla zpracována řada posudků na objednání. Projekt žalobkyně byl předmětem standardního posuzování ze strany nezávislých hodnotitelů dle podmínek poskytování dotací. Jediným posudkem, který byl zpracován na objednávku, byl znalecký posudek zpracovaný soudním znalcem [redacted] na objednávku přímých konkurentů žalobkyně ([redacted], a.s. a [redacted]), kteří usilovali o zmaření celého projektu, závěry tohoto znaleckého posudku byly nepravdivé, což konstatoval Krajský soud v Českých Budějovicích pravomocným rozsudkem č. j. 13 Cm 271/2016-196, ze dne 21. 12. 2016, kterým byla znalci uložena povinnost poskytnout žalobkyni zadostiučinění v morální i peněžité formě za újmu vzniklou neoprávněným zásahem do její pověsti.
3. Žalovaný ve své obraně namítl, že svým projevem na schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne [redacted] 2016 nemohl zasáhnout do pověsti žalobkyně, sporné výroky byly pouze

jeho hodnotícím soudem o tom, že známé kauzy jsou ze strany orgánů činných v trestním řízení šetřeny několik let a měly by být řádně prošetřeny. Ve svém projevu žalobkyni nejmenoval a není podstatné, jak žalobkyně sporný projev žalovaného subjektivně vnímá. Podstatné je, že žalovaný v projevu toliko požadoval prověření poskytnutí dotací, zejména na digitalizaci RGT pracovišť, v a rekonstrukce areálu v to vše v rámci projednávání mimořádného bodu jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky „dotace“, a požadoval, aby prověřování byla prováděna objektivně, odborně, rychle a efektivně. Pokud žalobkyně zásah do své pověsti dovozuje ze znaleckého posudku a z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, pak to ale nebyl žalovaný, kdo zadal zpracování znaleckého posudku, zadavatelem byly třetí osoby, které nejsou účastníky tohoto řízení. Zdůraznil, že v inkriminované době existovala řada znaleckých a expertních posudků, které byly protichůdné a jejich závěry se diametrálně lišily. Tato skutečnost zavedla vyvolání pochybností o poskytnutí dotace, vhodnosti, účelnosti a efektivnosti a poté provedení její následné kontroly z pohledu řádného a dovoleného proplacení uznatelných nákladů a z pohledu, zda nedochází k poškozování zájmů Evropské unie a České republiky, které poskytly nemalé finanční prostředky. Tyto pochybnosti jsou ve veřejném prostoru publikovány již od roku 2012, kdy bylo podáno první oznámení o možném spáchání trestného činu tehdejšími Žalovaný zdůraznil, že i pokud by v jeho jednání měl být spatřován zásah do pověsti žalobkyně, nejednalo se o zásah neoprávněný, sporný projev žalovaného byl učiněn v rámci výkonu poslaneckého mandátu, žalovaný jednal ze zákonného důvodu, kterým byl podnět Kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zasláný občanským sdružením Dále zdůraznil zásadu proporcionality a potřebu zkoumat intenzitu tvrzeného porušení práva na ochranu pověsti právnické osoby v kontextu se svobodou projevu s tím, že podle ustálené judikatury samotné uveřejnění nepravdivého údaje, který se dotýká pověsti právnické osoby, nemusí automaticky zakládat neoprávněný zásah do této pověsti, takový zásah je dán pouze tehdy, jestliže přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou již v demokratické společnosti tolerovat nelze. Podle žalovaného se o takový zásah nejedná. Namítl rovněž, že žalobkyně se měl ochrany pověsti domáhat neprodleně, a nikoliv zpětně s odstupem bezmála tří let. Za nedůvodný má požadavek na uveřejnění omluvy v jiných periodikách, než ve kterých byly sporné výroky žalovaného publikovány.

4. Podáním ze dne 14. 5. 2019 žalobkyně vzala žalobu v rozsahu nároku na uveřejnění omluvy ve znění: „V roku 2015 jsem pro Českou tiskovou kancelář poskytl vyjádření, v němž jsem vyslovil pochybnosti o oprávněnosti poskytnutí dotace na výstavbu v společnosti BEAS, a.s. a o přítomnosti inovativních prvků v projektu.“; zpět s tím, že žalovaný jí zaslal dopis, v němž se od autorství publikovaných tvrzení distancuje. Žalovaný s částečným zpětvzetím souhlasil, proto soud v tomto rozsahu řízení podle § 96 odst. 2 o. s. ř. (zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád) zastavil.
5. Pokud jde o zpětvzetím žaloby nedotčenou část nároku na uveřejnění omluvy, soud prvního stupně skutkový stav zjištěný z nesporných tvrzení účastníků a z provedeného dokazování posoudil podle § 135 a § 2951 odst. 2 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Dovodil, že projev žalovaného na schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 2016 byl intenzivním a protiprávním zásahem do pověsti žalobkyně, když přestože v něm výslovně neoznačil vlastníka v je žalobkyně jako její vlastníka všeobecně známa, a to mezi občany v okolí konkurenty žalobkyně a osobami se žalobkyní spolupracujícími. Podle názoru soudu je pouze část sporného projevu žalovaného hodnotícím úsudkem (např. „ve východočeském kraji není vůbec žádná potřeba dělat nové“), jinak jde o skutkové tvrzení, v němž žalovaný výslovně uvedl, jaká provozovna údajně získala neoprávněně příspěvek (a v jakém městě se tato provozovna nachází ( ). Protože se v daném místě nachází pouze žalobkyně, není pochyb o tom, že měl žalovaný na mysli právě žalobkyni, o níž tvrdil, že získala finanční příspěvek neoprávněně, aniž by pro takové tvrzení měl jakékoliv důkazy. V řízení pak nebylo zjištěno, že by

dotace žalobkyni byla poskytnuta v rozporu s právními předpisy. Podle názoru soudu žalovaného nezbavuje odpovědnosti ani to, že informace o neoprávněnosti příspěvku pouze převzal od konkurentů žalobkyně. Podle soudu si žalovaný měl být vědom, že jeho výroky mohou mít velký dopad na veřejné mínění a měl zvážit jejich obsah. Rozšířením nepravdivé a neověřené informace o žalobkyni snížil její důvěryhodnost a zasáhl do její pověsti. Důvodnou neshledal soud námitku žalovaného, že byl při svém projevu chráněn imunitou, resp. indemnitou (hmotněprávní imunita) poslance ve smyslu čl. 27 odst. 2 Ústavy České republiky. Podle soudu žalovaný sice sdělil sporné informace slovem, tento projev byl učiněn na schůzi Poslanecké sněmovny, nebyl ale směřován vůči dalším účastníkům parlamentní debaty (alespoň vůči jednomu poslanci či osobě oprávněně účastnit se parlamentního jednání), ale výhradně navenek. Soud poukázal na důvodovou zprávu k čl. 27 Ústavy České republiky, která mimo jiné hovoří o tom, že imunita chrání celý parlament, tedy jeho členy, aby mohli svobodně a v souladu se svým slibem nerušeně vykonávat svůj mandát. V žádném případě nejde o osobní beztrestnost nebo občanskou neodpovědnost poslanců jako jejich osobní výsadu. Uzavřel, že rozšířením nepravdivé zprávy žalovaný intenzivně zasáhl do pověsti žalobkyně a v příčinné souvislosti s jednáním žalovaného vznikla žalobkyni újma v podobě snížení vážnosti a důvěryhodnosti, k jejímuž odčinění postačuje zadostiučinění ve formě omluvy. Námitku žalovaného, že požadovaná satisfakce je „disbalanční“ s ohledem na rozdílnost veřejnoprávních médií, která v přímém přenosu přenášela konkrétní projev žalovaného na schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, a deníků [redacted] a [redacted] ve kterých má žalovaný zajistit zveřejnění omluvy, soud odmítl jako nedůvodnou s tím, že omluva v denním tisku za projev před kamerami České televize je běžná a dostatečná k tomu, aby se s omluvou mohla seznámit velká část veřejnosti, když je oprávněným zájmem žalobkyně rozšíření omluvy jak směrem k jejím obchodním partnerům (k tomu účely zvolila [redacted]), tak i ke koncovým spotřebitelům (pro tento účel zvolila deník [redacted]). Za irrelevantní považoval soud skutečnost, že se žalobkyně domáhala ochrany až s odstupem dvou let od sporného projevu žalovaného a poukázal na to, že projev žalovaného je dosud přístupný ve webovém archivu České televize. Žalobě proto vyhověl, výrok o nákladech řízení odůvodnil odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř. a jejich náhradu přiznal v řízení úspěšně žalobkyni. Výrok o nákladech státu (zaplacené svědecké) odůvodnil soud odkazem na § 148 odst. 1 o. s. ř. a povinností k jejich náhradě zavázal neúspěšného žalovaného.

6. K odvolání žalovaného do výroku II., IV. a V. rozsudku soudu prvního stupně Vrchní soud v Praze rozsudek soudu prvního stupně rozsudkem ze dne 9. 9. 2020, č. j. 3 Cmo 177/2019-191, změnil ve výroku II. tak, že zamítl žalobu o uložení povinnosti žalovanému do 30 dnů od právní moci rozsudku na své náklady zajistit v denících [redacted] a [redacted] zveřejnění omluvy v tam uvedeném znění. Odvolací soud vyšel ze zjištění, která měl k dispozici soud prvního stupně, neztotožnil se však s právním posouzením věci, jak ho učinil soud prvního stupně, když podle názoru odvolacího soudu soud prvního stupně nesprávně dovodil osobní odpovědnost žalovaného. K projevu žalovaného došlo při výkonu jeho [redacted] mandátu a výkon pravomoci Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, který je zde představován veřejným politickým projevem jejího poslance, je třeba posuzovat jako úřední postup, který může vést ke vzniku odpovědnosti podle § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Tento zákon je speciální úpravou ochrany osobnosti tam, kde bylo do těchto práv zasazeno při výkonu veřejné moci a nároky pod tento zákon spadající nelze uplatnit z titulu ochrany dobré pověsti právnické osoby podle občanského zákoníku. Odvolací soud tak z uvedených důvodů dospěl k závěru, že je osobní odpovědnost žalovaného v daném případě vyloučena.
7. Rozsudek odvolacího soudu byl k dovolání žalobkyně zrušen rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2022, č. j. 23 Cdo 672/2021-231, a věc vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší soud poukázal na to, že soukromoprávní odpovědnost poslanců a senátorů za jejich projevy v Parlamentu není vyloučena, jelikož výkon funkce poslance či senátora spočívá na

nezastupitelnosti při výkonu funkce a tzv. volném mandátu, kdy poslanci a senátoři vykonávají svůj mandát v souladu se svým slibem a nejsou vázáni žádnými příkazy. Poslanci či senátoři při svém projevu na schůzi komory a jejích orgánů nevystupují při svém projevu v postavení orgánu ani v postavení fyzické úřední osoby, které byl zákonem svěřen výkon státní správy, stejně tak nejsou v pozici pracovníka Parlamentu, který by plnil služební či pracovní úkoly při výkonu pravomocí orgánu státu ani pozici zástupce takového orgánu jednajícího jeho jménem. Poslanci a senátoři tak při svých projevech v rámci schůzí komory či jejích orgánů nerealizují jménem státu ani jinak výkon státní moci ve smyslu čl. 36 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod. Nejvyšší soud uzavřel, že za neoprávněný zásah do pověsti právnické osoby způsobený takovým projevem odpovídá poslanec podle § 135 odst. 2 o. z. Vytkl odvolacímu soudu nesprávné právní posouzení věci, neboť ji odvolací soud posoudil podle právní normy, která nedopadá na zjištěný skutkový stav.

8. Vrchní soud v Praze v dalším odvolacím řízení přezkoumal podle § 212 a násl. o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného je důvodné, byť z jiných, než jím uváděných důvodů.
9. I v dalším řízení odvolací soud vycházel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, která má za dostatečná pro rozhodnutí ve sporu. Žalobkyně svůj nárok uplatnila z titulu ochrany před neoprávněným zásahem do pověsti právnické osoby a projevem zásahu mělo být jednání žalovaného spočívající v (podle žalobkyně) nepravdivém vyjádření žalovaného na schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Úkolem odvolacího soudu bylo posoudit, zda je správný závěr soudu prvního stupně o tom, že žalovaný vytýkaným jednáním do pověsti žalobkyně zasáhl, přičemž byl vázán shora uvedeným závazným právním názorem dovolacího soudu o tom, že [REDAKCE] je v daném případě za projev v Poslanecké sněmovně odpovědný ve smyslu § 135 odst. 2 o. z.
10. Při posuzování, zda jednání žalovaného bylo objektivně způsobitelné snížit vážnost žalobkyně, je třeba vzít v úvahu, že úroveň vážnosti je „měřena“ pohledem veřejnosti na konkrétní osobu, o jejíž vážnost se jedná. Právo na svobodu projevu a šíření informací patří mezi základní práva (čl. 17 Listiny základních práv a svobod) a zaručují právo každého vyjadřovat své názory a činit hodnotící soudy. Obecně pak platí, že má-li být svoboda projevu kritizující osoby omezena rozhodnutím soudu, musí být prokázáno, že kritika nebyla vyřčena v dobré víře nebo nešlo o „fair“ kritiku. Presumpcí dovolené kritiky je chráněn toliko hodnotící úsudek, nikoli tvrzení faktů, jejichž pravdivost musí naopak prokazovat sám kritik – obdobně viz nálezy Ústavního soudu IV. ÚS 23/05. Dále je třeba připomenout, že samotné uveřejnění nepravdivého údaje, dotýkající se (dobré) pověsti právnické osoby, zakládá zpravidla neoprávněný zásah do této (dobré) pověsti, nicméně každé zveřejnění nepravdivého údaje nemusí automaticky znamenat takovýto zásah, ten je dán pouze tehdy, jestliže přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou již v demokratické společnosti tolerovat nelze (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 2. 2006, sp. zn. 32 Odo 1159/2004). Nadále rovněž platí východiska, na nichž je založeno posuzování střetu práva na ochranu pověsti právnické osoby s jinými právy, nejčastěji s právem na svobodu projevu a právem na informace, garantovanými čl. 17 Listiny základních práv a svobod, podle nichž právo a svoboda jsou obsahově omezeny právy jiných, ať již tato práva plynou jako ústavně zaručená z ústavního pořádku či z jiných zábran daných zákonem chránících celospolečenské zájmy či hodnoty. Je třeba dbát na to, aby s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu nebyla jednomu z těchto práv bezdůvodně dána přednost před právem druhým (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 30 Cdo 1385/2006, ze dne 6. 9. 2011, sp. zn. 30 Cdo 149/2010, ze dne 22. 10. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2997/2013, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 2. 1998, sp. zn. IV. ÚS 154/97).
11. Soud prvního stupně, jak z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, touto optikou věc posuzoval a jeho závěr o tom, že vytýkané tvrzení žalovaného, jímž bez jakéhokoliv důkazu o jejich pravdivosti o žalobkyni uvedl, že měla neoprávněně čerpat dotaci na výstavbu [REDAKCE] v [REDAKCE] je objektivně způsobitelné zasáhnout do pověsti žalobkyně, lze mít za

správný, neboť takové jednání je objektivně způsobilé snížit vážnost žalobkyně. Přesto se podle odvolacího soudu nelze ztotožnit se závěrem soudu prvního stupně o důvodnosti žalobkyní uplatněného nároku na poskytnutí zadostiučinění ve formě omluvy. Jak vyplývá z § 135 odst. 2 o. z., právnická osoba dotčená neoprávněným zásahem do své pověsti se může domáhat, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek. Jak ale dovodil Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 30. 11. 2020, sp. zn. 23 Cdo 327/2021, podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 nemá právnická osoba právo na odčinění nemajetkové újmy způsobené (samotným) neoprávněným zásahem do své pověsti podle § 135 odst. 2 o. z. Lze uzavřít, že byť je jednání žalovaného projevem neoprávněného zásahu do pověsti žalobkyně, žalobkyní požadovanému nároku na poskytnutí zadostiučinění ve formě omluvy nelze vyhovět. Pokud žalobkyně ve svém vyjádření po rozhodnutí dovolacího soudu namítla, že jí uplatněný nárok na omluvu lze posoudit jako nárok na odstranění závadného stavu ve smyslu § 135 odst. 1 o. z., a pro ten případ postačuje vypustit z navrženého znění omluvy text: „*Za svoje výroky se společnosti BEAS, a.s. omlouvám.*“, pak je třeba zdůraznit, že předmětem řízení před soudem prvního stupně i před soudem odvolacím byl žalobkyní uplatněný nárok na poskytnutí zadostiučinění ve formě omluvy, tedy nárok odlišný od nároku na odstranění závadného stavu. Stejně tak není důvodná argumentace žalobkyně, že by odvolací soud měl věc posoudit i z hlediska práva na ochranu před nekalou soutěží, když ani takto (ve smyslu existence žalobních tvrzení, z nichž by bylo možné uplatněný nárok posoudit i z tohoto právního titulu) nárok žalobkyní uplatněn nebyl. Naopak, jak je patrné z obsahu spisu, žalobkyně po celou dobu řízení svůj nárok tvrdila z titulu ochrany pověsti právnické osoby. Konečně, namítá-li žalobkyně, že zamítnutí žaloby na základě právního názoru, že se právnická osoba nemůže za žádných okolností domáhat uveřejnění sdělení, které uvádí na pravou míru nepravdivé sdělení zasahující do práva na ochranu její pověsti, by bylo zásahem do ústavně zaručených základních práv žalobkyně, jde rovněž o argumentaci neodpovídající stavu věci. Znovu je třeba zdůraznit, že žalobkyně neuplatnila nárok na uveřejnění vysvětlujícího prohlášení (což lze podle odvolacího soudu nepochybně kvalifikovat jako nárok na odstranění závadného stavu), ale nárok na uveřejnění omluvy. Omluva byla a je konstantní judikaturou považována za formu (morální) zadostiučinění, tedy nárok, na který podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu nemá právnická osoba právo z titulu ochrany pověsti podle § 135 odst. 2 o. z.

12. S ohledem na výše uvedené odvolací soud výrok II. rozsudku soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že žalobu zamítl.
13. Vzhledem k tomu, že odvolací soud změnil ve výroku II. rozhodnutí soudu prvního stupně, rozhodl znovu (v souladu s § 224 odst. 2 o. s. ř.) o nákladech řízení před soudem prvního stupně, včetně nákladů předcházejícího odvolacího a dovolacího řízení. S ohledem na okolnosti věci, kdy na straně jedné bylo sice konstatováno porušení práva na ochranu pověsti právnické osoby ze strany žalovaného, nicméně žalobkyní byl uplatněn nárok, který sice v době podání žaloby byl soudní praxí právnickým osobám dotčeným neoprávněným zásahem do jejich pověsti přiznáván, tato rozhodovací praxe však doznala změny (viz výše citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2020, sp. zn. 23 Cdo 327/2021), má odvolací soud za to, že je dán důvod pro moderaci rozhodnutí o náhradě nákladů řízení, resp. nepřiznání náhrady nákladů řízení v intencích § 150 o. s. ř. Připomenout v tomto ohledu lze i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2015, sp. zn. 21 Cdo 1016/2014, podle něhož důvodem pro použití moderačního práva může být i změna právní úpravy či judikatury. Odvolací soud proto rozhodl, že žalovanému, který měl ve věci plný úspěch a jemuž by podle § 142 odst. 1 o. s. ř. náleželo právo na náhradu nákladů řízení za řízení před soudem prvního stupně, včetně nákladů předcházejícího odvolacího a dovolacího řízení, se náhrada nákladů řízení před soudy všech stupňů podle § 150 o. s. ř. nepřiznává.
14. Ze stejných důvodů pak odvolací soud nepřiznal žalovanému náhradu nákladů ani za odvolací řízení, v němž by jinak žalovanému náhrada těchto nákladů náležela podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř.

15. O nákladech, které platil stát a které odpovídají vyplacenému svědečnému, rozhodl odvolací soud v souladu s § 148 odst. 1 o. s. ř. a s přihlédnutím k okolnostem věci tak, že každý z účastníků hradí poměrnou část, konkrétně polovinu nákladů řízení vzniklých státu.

Poučení:

Dovolání proti tomuto rozhodnutí lze podat za podmínek § 237 o. s. ř. ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání (§ 237 až 238a o. s. ř.) je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat jeho splnění v exekučním řízení.

Praha dne 23. 11. 2022

Mgr. Jiří Čurda v. r.
předseda senátu

